

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose št. 7

Cena: Posamezna št. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: št. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 50

Gorica - 13. decembra 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Komunizem je hudičeva iznajdba

Komunizem je brezbožen, protiverski, protikrščanski, nemoralen, protinaroden in protičloveški.

Ne le da taji Boga in božje bitvanje, marveč preganja in uničuje vse, kar je božjega, verskega, krščanskega, Požiga in podira cerkve, zapira duhovnike, plaši vernike, ukinja verske organizacije, verske časopise, ovira in mrtviči versko življenje, nasilno preprečuje cerkvene poroke, krščenje otrok, krade duhovnikom spoštovanje, mladini vero in jo odvraca od Boga.

Komunizem je filozofska zmeta, ker išče resnico in blagor izven Boga, brez Boga in proti Bogu.

Komunizem je nevarna moralna prevara, ker uveljavlja svoje protikrščanske nazore. S tem, da taji Boga, oropa ljudi najvišjega temelja vseh vrednot in zadnje človeške odgovornosti. Med komunisti torej ni prave morale, tam so starši v strahu pred podivjanimi otroki, vzgojitelji pred učenci in oblastniki med seboj. Ni prave poštenosti ne medsebojnega zaupanja ne začelene dobrote in ljubezni. Zakoni niso blagoslovljeni, zakonska trdnost in zvestoba je od danes do jutri.

Komunizem je kulturni anarhizem, ker ne priznava nobenih pravih vrednot, daje prednost materiji pred duhom, ki ga ne priznava, govori telesnost bolj kot pa pravo srčno omiko. Njegova kultura ne boljča in ne plemeniti ljudi, ampak vodi v neko zoprno trdoto in surovost.

Komunizem je kulturni in socialni anarhizem, ker prevrača vse na glavo, ruši obstoječi red, vzbuja revolucije; krvave upore, nasilje, povsod intrigira in slepari, obljudlja lepo in prinaša hudo.

Vero proglašajo za opij, za uspravno sredstvo in za nekaj izmišljenega. Prav zaradi tega, ker je veri tako silno sovražna in samemu Bogu nasprotna, je komunizem največja in najnevarnejša zmeta naše dobe. Brez Boga človeštvo ne bo našlo sreče, ampak kvečjemu pogubo. Brez Boga so vsi socialni poizkusi zaman, vse rešitve brezuspešne in jalove. Bog je kakor sonce, ki obuja življenje, daje toploto, svetlobo, vedrost. Bog je človeku in vsemu človeštvu neobhodno potreben. Ni sreče izven Boga ne brez Boga. Naša sreča je On, ki ga pa komunizem ne mara. Zaradi tega Bog in komunizem ne gresta skupaj. Prav tako ne gresta skupaj komunizem in krščanstvo, ne komunizem in zdrava pamet.

Komunizem je hudičeva iznajdba, s katero bi Lucifer rad obrnil ljudi od Boga, jih podvrget sebi in uničil za vedno.

Komunizem je protinaroden, ker narode odpravlja in uničuje. In je protičloveški, ker v človeku ne gleda duhovne osebe, ustvarjene po božji podobi in sličnosti, temveč smatra človeka le za višje razvito žival ali dragocen delavni material ali pa celo za lepo oblikovano snov. Človeku jemlje in brani pravo svobodo, dostojanstvo in ga ponižuje pod človeško raven, zaradi tega je protičloveški. V svojih obljubah je sladak in meden, v praksi in metodah pa krvoločna, nasilen in mersarski. Madžarska priča najbolj!

Komunizem umira

Zahodni časnikarji, ki so bili med uporom na Madžarskem, so se vrnili domov s prepričanjem, da komunizem umira. Umira ideja, ki je nekaj časa združevala sovjetski blok, in se pripravljala na zmagovit pohod po vsem svetu. To idejo so pokopali madžarski in poljski delavci, vero vanjo so zgubili vsi tisti narodi in ljudje, ki jih je deset let tlačila, namesto da bi jih »odrešila«. Mnogo znakov govori, da izgublja vero vanjo tudi mnogi sovjetski intelektualci ter študentje. Komunizem umira, ostal je le sovjetski imperij z ogromno vojaško silo. In ta je še nevarna za svetovni mir in za svobodo narodov.

Nov val terorja na Madžarskem

Komunizem kot ideja je izdihnil na Madžarskem. Njegov zadnji predstavnik je Kadar, ki ga je ljudstvo zavrglo kot izdajaleca, kakor hitro je postal lutka sovjetske soldateske, ki se je opirala na njegov poziv, da je lahko pobijala Madžare. Prejšnji teden je imel opravka z budimpeštanskimi ženami, ki so kljub sovjetskim in Kadarjevim puškam počastile spomin borcev, padlih v vstaji. Kadar je v celi Budimpešti s težavo zbral 200 ljudi, ki so šli zanj demonstrirati v zaščiti policijskih in vojaških bajonetov. Proti njim se je v hipu vrglo več tisoč delavcev, na katere so Kadarjevi in Sovjeti streljali. Kadar je več tednov zavlačeval razgovore z delavskimi sveti, da bi organiziral svojo policijo iz pristašev bivše tajne komunistične policije, katerih se ljudje zdaj ogibljuje kot gobavcev. Dobil je tudi nekaj kriminalcev in s temi ljudmi je začel aretirati voditelje delavskih svetov in njihovih sindikatov. Ti so zahtevali izpustitev zaprtih tovarišev in mu izročili ultimatum. Kadar jih je nadržal in jim zagrozil, da bo dal vse postreljati. Delavci so seveda proglasili splošno stavko, Kadar pa je odgovoril z zasedbo prostorov delavskih svetov, z njihovim razpustom in z razglasitvijo prekega sode po vsej državi. Na Madžarsko prihaja novo sovjetsko vojaštvo mesec dni potem, ko so strli oboženi upor. Nasprotnik je mrtev, a se ga še bojuje. Na Madžarskem lahko divjajo po mili volji, enega pa ne morejo: oditi.

Kadar žali ZN

Združeni narodi so izglasovali znane sklepe o pošiljavi opazovalcev na Madžarsko. Sovjeti in Madžari so se poživigali na Združene narode, za katere so imeli polna usta hvale, ko so ukazali Francozom in Angležem umik iz Egipta. Hinavci! In še več. Hammarskjöld se je že nekako dogovoril s Kadarjevimi zastopniki, da pojde 16. decembra v Budimpešto. Pozneje je budimpeštanska vlada preklicala svoje dovoljenje pač iz strahu, da bi Hammarskjöld videl stvari, ki jih ne sme videti. Prihod bi mu dovolila le, ko bi doela strla odpor in pozaprila ljudi, ki bi lahko z Hammarskjöldom govorili. To bo težko. Če ne bo moških, bodo govorile ženske, in če ne bo teh, bo govorilo kamenje, govorile bodo ruševine in že danes govori nad 120

tisoč madžarskih beguncev. Združeni narodi so nato sklenili poslati opazovalce vsaj na madžarske meje. Toda Češkoslovaška, Romunija in Jugoslavija (tudi Jugoslavija, gospod Dulles!) so jih odklonile. Le Avstrija jih je pripravljena sprejeti. Jugoslavija pa je začela vračati Kadarju begunce, ki so se med uporom zatekli na njeno ozemlje. Visoki komisariat za begunce pri Združenih narodih je proti temu protestiral in zahteval dovoljenje, da smejo njegovi zastopniki stopiti v stik z madžarskimi begunci v Jugoslaviji. Jugoslovanska vlada je tudi to dovoljenje odbila, ker pač nekaj skriva. Kaj pa? Verjetno to, da vrača madžarske begunce Kadarju proti njihovi volji.

Vrenje v Bolgariji in Romuniji

Iz Bolgarije in Romunije poročajo o velikem nemiru med komunisti in ljudstvom, ki jih sovraži. Komunisti se boje upora. Na Bolgarskem je policija pozaprila veliko študentov in razumnikov, ki so ali protikomunisti ali pa komunisti, toda sumljivi, vsega siti in bi potegnili z uporniki. V Sofiji in v Bukarešti so trgovine skoro prazne. Nezadovoljstvo je veliko, sočustvovanje z Madžari globoko. V Romuniji so Sovjeti skoro v celoti razorožili vojsko, ker se boje, da bi se uprli. Tudi tu komunizem umira; drži se le s sovjetsko vojaško silo, ki mora bdeti nad sovražno razpoloženimi podložniškimi vojskami, namesto da bi jih imela za zaveznice.

Hruščev v zadregi

Celo v Sovjetski zvezi ni več brezpogojne vere v komunizem. Nekaj poka. Študentje in intelektualci od-

Ozadje egiptovskih dogodkov

Nobenega dvoma ni, da je Nasser, ki je imel sicer mnogo upravičenih zahtev, žalil zahodne države, kot znajo delati le diktatorji. Zato ga niso zaman primerjali z Goebbelsom ali Hitlerjem. Vseeno pa smo se začudili, ko smo slišali, da so sklenili Angleži in Francozi s silo zasedi Sueški prekop. Zdaj je približno že znano ozadje te politike. Angleži, zlasti Eden, so se hoteli nad Nasserjem maščevati. Na njihovi strani so bili tudi Francozi. Po znanem perzijskem vzgledu so dobili v Egiptu nekaj ljudi, ki so bili pripravljene vreči Nasserja, kakor hitro bi mu grozil vojaški poraz. Po izraelskem vdoru na Sinaj so začeli Angleži in Francozi bombardirati Egipt in čakali na dogovorjeni upor proti Nasserju, ki ga pa ni bilo. Odlasli so sedem dni z izkrcanjem in medtem so imeli Sovjeti dovolj časa, da napravijo svoje. Tudi predsednik Eisenhower je bil besen, ker ga niso obvestili o svojih namelih. In ko se je britanska mornarica bližala Suez, ji je prestreglo pot čez ameriško brodogradnjo. Nastala so pogajanja med Londonom in Washingtonom, ki so bila izredno ostra. Sele, ki je Eden zagotovil, da bo v 48 urah vse končano, je Eisenhower ukazal ameri-

Slovenskim vernikom goriške nadškofije

Smatram za svojo težko škofovsko dolžnost, da naslovim kot oče in nadpastir na prelube slovenske vernike poziv, naj sledijo pri bližnjih upravnih volitvah ukazu vesti in nauku katoliške Cerkve ter naj se skrbno čuvajo raznih prevar, ki jim jih bodo nastavljali sovražniki božji in krščanskega ljudstva.

Težka dolžnost veže v vesti katoličana, da se udeleži volitev tudi ko gre za izvolitev občinskih svetov. Smrtni greh opustitve dolžnega dejanja bi zagrešil oni, ki bi se po nemarnem ne udeležil upravnih volitev ali ki bi v pričujočih razmerah oddal belo glasovnico.

A še težje bi grešil oni, ki bi s svojim glasom podprl listo onih, ki s sladkimi besedami govorijo o ljudskem blagru in o slovenskih narodnih koristih, a se praktično borijo proti veri in slovenski vernosti. Bolj kot resnični narodni blagor hočejo doseči le uveljavljenje lastne samopasnosti in egoizma. Najvišja cerkvena oblast je ponovno izjavila, da smrtno greši, kdor koli odda glas komunistični listi katere koli smeri ali naziva.

Prepričan sem, da se bodo vsi dobri slovenski verniki držali točno teh smernic. Te smernice pa Nam niso narekovali kakšni zunanji politični razlogi, temveč resnični blagor krščanskega slovenskega ljudstva.

V iskreni želji, da bi vsi slovenski volivci izvršili v celoti svojo volilno dolžnost, z očetovskimi čustvi ljubezni vse blagoslovljamo.

Dano v Našem nadškofijskem dvorcu
v Gorici dne 6. decembra 1956.

† HIJACINT, nadškof

Vsi dušni pastirji so po naročilu g. nadškofa prebrali to pismo v nedeljo 9. decembra pri vseh sv. mašah.

krito kritizirajo marsikaj, zlasti vojaški nastop na Madžarskem. Sam tajnik partije Hruščev se je ponižal do njih in jim trikrat govoril, ni pa jih prepričal o pravilnosti svoje politike. Ko je prišel tretjič na univerzo, je doživel kaj čuden sprejem. Študentje mu ploskajo. Hruščev da z roko znak, da je dovolj in da bo govoril. Študentje še bolj ploskajo. Celih petnajst minut. Tedaj je razumel in kot kuhan rak rdeč od jeze zapustil dvorano. Ploskali so, da mu preprečijo govoriti. Naslednji dan so študentje na svojem stencasu opisali ta dogodek in mu dodali poročilo londonskega radia o položaju na Madžarskem. Verjeli so londonskemu radiu ne pa Hruščevu. Kolo komunizma cvili tudi v Moskvi med rusko mladino.

Karamanlis v Beogradu

V Beogradu je bil na obisku predsednik grške vlade Karamanlis v družbi zunanjega ministra Averofa. Vse kaže, da so skušali pogreti balkanski pakt, ki ga je pokopal najprej Tito med medenimi tedni novega prijateljstva z Moskvo, pozneje pa še grško-turški spor zaradi Cipra. Vprašanje je, če so pri tem poskusu kaj uspeli, ker pogreje juhe nihče rad ne uživa. Tito je v skrbeh zaradi nove kremelske politike, ki se vrača k stalinovskim metodam in hladni vojni, kar pomeni smrt za njegov vzorec narodnih poti v socializmu ter za njegovo koeksistenco. Vzemirja ga tudi zbiranje sovjetskega vojaštva blizu jugoslovanskih meja v Romuniji in na Madžarskem ter znaki novega gospodarskega pritiska, ki ga Moskva pripravlja proti Titu po starem receptu iz časa Kominforma. Zato bi bilo prav, če bi imel v rezervi balkanski pakt, da bi ne ostal popolnoma sam. Pa tudi Turki so zdaj obkoljeni od Sovjetov še s sirske strani in Grkom ne more biti vseeno, kar počenjajo Sovjeti na Madžarskem, v Romuniji ter Bolgariji. Balkanska zveza bi vsem prišla prav, če bi se Grčija in Turčija lahko na Tita zanesli, kar je spričo zadnjih izkušenj težka zadeva, in če bi lahko uredili spor zaradi Cipra.

Gronchi v Bonnu

Predsednik republike Gronchi je bil prejšnji teden na uradnem obisku v Bonnu. Spremljal ga je zunanji minister Martino. V razgovorih z nemškimi državniki so obravnavali odnose med Italijo in Zahodno Nemčijo, nedavne dogodke na Madžarskem in na Srednjem Vzhodu, zlasti pa so razmišljali o novih italijansko-nemških pobudah za okrepitev zahodne enotnosti, ki se je precej omajala med britansko-francoskim nastopom v Egiptu, ki so ga Združene države obsojele. Ta obisk je bil vsekakor vabno dogodek in bi bil bolj opazen v svetu, če bi ne bilo novih zapletljajev na Madžarskem in silnih težav z urejanjem položaja na Srednjem Vzhodu.

Rojaki!

Ves svet gleda na vas, komu boste v nedeljo zaupali: ali komunizmu, ki se ruši — ali demokraciji, ki zmaguje. Zato volite lipovo vejico!

NAŠ TEDEN V CERKVI

16. 12. nedelja, 3. adv.: sv. Adelajda, ces.
17. 12. ponedeljek: sv. Erzebij, šk.
18. 12. torek: sv. Gracijan, šk.
19. 12. sreda: kvartec, sv. Fausta, vd.
20. 12. četrtek: sv. Evgen in Makarij, m.
21. 12. petek: sv. Tomaž, ap.
22. 12. sobota: kvartec, sv. Dimitrij, m.

*

SV. ADELAJDA (930-995) hči burgundskega kralja, kraljica Italije, nemška cesarica.

Ko je umrl njen mož Lotar, kralj Italije, se je polastil prestola Berengarij III. in vrgel v ječo devetnajstletno Adelajdo. Osvobodil jo je nemški cesar Oton I., jo poročil, Berengariju III. pa prepustil kraljevski prestol, pod pogojem, da prizna Otona za cesarja. Pozneje se je Berenga-

rij III. cesarju uprl, ta ga je poslal v pregnanstvo in postal sam tudi kralj Italije.

Oton I. je zgodaj umrl. Njegov mladi sin Oton II. je nekaj časa modro vladal, pod vodstvom svoje matere Adelajde. Toda žena Teofana ga je nahujkala proti materi, da je postal zelo hudoben do matere. Mati je veliko trpela in molila. Sin se je spreobrnil, a kmalu umrl.

Spet je imela Adelajda vodstvo države, toda Teofana jo je na razne načine gnjavila in se je izjavila: »Še eno leto, pa Adelajda ne bo imela nič pravice.« Toda v tem letu je Teofana umrla, na kar je Adelajda mirno vladala. Umrla je 69-letna.

Tudi vladarji imajo bridke ure. — Ne moreš vladati narodom — vlada svojim strastem, to te vodi na pot svetosti.

Eisti čas so poslali Judje k Janezu iz Jeruzalema duhovnikov in levitov, da so ga vprašali: »Kdo si ti?« — Priznal je in ni tajil: priznal je: »Jaz nisem Kristus.« — In vprašali so ga: »Kaj torej? Si Elija?« — Rekel je: »Nisem.« — »Si li prerok?« — Odgovoril je: »Ne.« — Rekli so mu torej: »Kdo pa si? da odgovor damo tem, ki so nas poslali. Kaj praviš sam o sebi?« — Rekel je: »Jaz sem glas vpijočega v puščavi: Izravnajte pot Gospodovo, kakor je rekel prerok Izaija.« — In kateri so bili poslani, so bili izmed farizejev. In vprašali so ga ter mu rekli: »Kaj torej krščuješ, če nisi ne Kristus ne Elija ne prerok?« — Janez jim je odgovoril: »Jaz krščujem z vodo; sredi med vami pa stoji, katerega vi ne poznate, ta, ki pride za menoj, ki je pa pred menoj, in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermen njegovega obuvala.« — To se je zgodilo v Betaniji, onstran Jordana, kjer je Janez krščeval.

*

V adventnem času nam liturgija večkrat postavi pred oči sv. Janeza Krstnika. Ta veliki mož, največji v starem veku, naj nam bo živi vzor ne le nad vse vnetega apostola ali misijonarja, gorečega božjega delavca, ampak tudi svetli vzor globoke ponižnosti, velike resničoljubnosti, življenjske skromnosti, izredne pokore, plemenite in požrtvovalne ljubezni do Boga in do bližnjega, neutrudljive delavnosti in neustrašene borbenosti za Boga, za resnico in pravico.

Iz življenja Cerkve

V POSNEMANJE!

Glavni časopis mesta Manchester v Združenih državah je opozoril podjetnike, da ne bo objavljal reklame za tiste filme, ki nasprotujejo katoliški morali. Zapisal je: »Zdi se, da so v Hollywoodu zgubili glavo, ker mislijo, da privlačijo samo to, kar je nesposobno. Take stvari so naravnost žalitev za moše, žene in otroke.«

ZAPRETI POT KOMUNIZMU!

Liverpoolski nadškof Godfrey je naznanil ustanovitev posebne katoliške organizacije pod varstvom sv. Jožefa, ki bo imela nalogo, da preprečuje vdor komunistične miselnosti med industrijske delavce. Utrjevala bo tudi družinsko skupnost, ki je temelj socialnega življenja. V kratkem času se je vpisalo v novo organizacijo več tisoč ljudi.

POT K RESNICI

V katoliški Cerkvi se prestopila in bila krščena sloveča irska pevka in igralka Corali Mc Kenna. Pot do renice je bila zanjo dolga in naporna.

KATOLICAN MORA PRAV VOLITI

Mehiški škofje so izdali skupno izjavo, v kateri pozivajo svoje vernike na izpolnjevanje državljanjskih dolžnosti, med katerimi je tudi volilna pravica. »Državljan, ki hočejo biti tudi katoličani, morajo po vesti voliti tiste kandidate, ki jamčijo za skupno dobro in varstvo božjih in cerkvenih koristi.«

KATOLICANI V ANGLESKI JAVNI UPRAVI

Katoličani, ki so v angleški javni upravi, so imeli poseben posvet v Manchesteru, da bi se dogovorili, kako bi bolj uspešno

Nismo na svetu za zabavo, temveč za božjo slavo. Slaviti moramo Boga in si tako pripraviti neminljivo blaženost v nebesih. To je naš cilj, to naša sveta dolžnost. Na žalost ljudje to resnico kaj radi pozabljajo ali pa se je vse premalo zavedajo. Mnoge stvari, mnogi opravki se jim zdijo važnejši in bolj potrebni. Ene skrbri samo vsakdanji živež, druge zdravje, tretje denar, četrte ugodje, pete zabave, šeste časti in lastna slava. Le malo jih je, ki gorijo za Boga, za Njegovo slavo, za Njegove pravice in Njegovo čast. In vendar si vsi želijo biti srečni vekomaj in popolnoma srečni! A, kot rečeno, pot do sreče je samo ena: slavitve Boga. Naša popolna sreča ima za pogoj slavo božjo. Samo tisti, ki bodo na svetu slavili Boga, bodo uživali večno blaženost. Vsi drugi bodo bridko razočarani in strogo kaznovani.

Kako pa slavimo Boga? — S sv. mašo, z vsakdanjo molitvijo, s čistem in poštenim življenjem, z neomadeževano vestjo, z dušno svetostjo, z dobrimi deli in vsemi svojimi darovi ter talenti, vsakdo po svojih močeh. Kdor je več prejel, mora tudi več dati. Ne morejo vsi pridigati in maševati, tudi ne vsi pisati knjige ali razprave. Vsi pa lahko molijo, počeno in brezgrešno živijo, ljubijo Boga in hodijo k sv. zakramentom; ljubijo in častijo Marijo ter so bližnjemu v potrebno pomoč. Darujmo se Bogu, delajmo, trpimo in borimo se zanj! Slavimo ga z vsemi našimi močmi in naša blaženost bo neizmerna.

branili interese katoličanov. Podoben stanek so imeli tudi že lansko leto.

KATOLISKA UNIVERZA NA POLJSKEM

Na lublinski univerzi se je začelo novo akademsko leto. Pri slovesnosti je bil tudi kardinal Wyszynski, ki je imel tudi kratek nagovor. Katoliška univerza v Lublinu je vzdržala kljub velikim težavam. Ima štiri fakultete in jo obiskuje 1200 dijakov.

ZALOSTNA STATISTIKA

Madžarski komunistični režim je uknil v zadnjih letih 3147 verskih šol in 358 zavodov. Razpustil je 80 moških in 39 ženskih redovnih kongregacij. Vlada je zaplenila vse katoliške tiskarne in prevzela nad 50 katoliških knjižnih založb.

POZIV MADŽARSKIH BORCEV

V Italijo je prispel po najrazličnejših težavah poziv, ki ga je naslovilo poveljstvo borcev za madžarsko svobodo na italijansko mladino. Proglas pravi, med drugim: Dragi prijatelji, iz srea se vam zahvalujemo za vaše simpatije in za vašo podporo, ki jo nudite naši stvari. Za vse, ki živite v svobodnem svetu, ne nesprenmenljiv svet mučen, umorov in laži, kot je ta, v katerem smo živeli mi. Pomagajte nam z vašo besedo, pošljite nam živil, oblačil in zdravil, da se bomo mogli čimprej rešiti komunističnega jarma.

NAJLEPŠI ZACETEK TELEVIZIJSKIH ODDAJ

Španija je pričela s svojimi prvimi televizijskimi oddajami. Kot prvo so prenašali daritev svete maše. Slovesno ti se je udeležil minister za obveščanje Arias Salgado, ki je izrazil željo, da bi televizija uspešno služila španskemu narodu.

60-LETNICA ITAL. KAT. DNEVNIKA

Italijanski katoliški dnevnik »Avvenire d'Italia« je na praznik Brezmadežne obhajal 60-letnico. Ustanovil ga je graf Alverni, ki je tudi začetnik ital. kat. organizacij. Škofje, duhovniki in vsi zavedni katoličani so dnevnik 1. 1896 z veseljem sprejeli in podprli. Skozi 60 let je vztrajno branil pravice Cerkve in širil njen nauk na vseh poljih zasebnega in javnega življenja.

VERSKI FILM

Hollywoodski režiserji so prišli do spoznanja, da sprejema občinstvo verske filme z velikim odobravanjem. Sedaj so sklenili, da bodo pripravili film po knjigi Fultona Ourslerja o Jezusovem življenju: »Največja zgodba vseh časov«. To ogromno delo

Dr. FRANC JAKLIČ:

Dva spomina na Barago v Marquettu

Lepi in udobni ameriški zasebni avto nas je po desetih urah 12. septembra pripeljal iz mesta Milwaukee (Milwóki). Razmaknil se je gozd in pred nami se je zavesetila gladina Gorenjega jezera (Lake Superior), ki je veliko kakor Jadransko morje in njegove severne, že kanadske obale, ni nič videti. Pozdravili so nas gozdnati griči, ki se dvigajo iz jezera. Se bolj nas je pa pozdravilo mestec Marquette (Mar-két), ki je dobilo ime po slavem francoskem jezuitu Marquetteju: poletu leta 1673 je raziskal veletok Misišipi skoraj do njegovega izliva v Mehiski zaliv, a je že dve leti nato umrl, star še 38 let, v svojem misijonu med indijanskimi Hlinoši. Se nekaj voznice z avtom; in ostali smo pod mogočno, lepo škofijsko cerkvijo iz rjavkastega domačega kamna, z dvema težkima, a plemenito razčlenjenima stolpoma. Stavba je romanska. V spodnjem prostoru škofovske hiše, ki stoji za stolnico, je pisarna z arhivom severnoameriške Baragove zveze. Mesto Marquette ima komaj 20.000 prebivalcev, ki je polovica od njih katoliški; v njem pa polje in valovi pristno ameriško življenje.

Ko tukaj se ni bilo mesteca, se je Baraga večkrat peljal po jezeru mimo, s svojih misijonarskih postaj La Pointe in d'Anse (Lanz), iskajoč neumrjotih indijanskih duš, ali je pa to stopal poč, pozimi s težkimi krpjami na negah. Na misijonarskih potovanjih je navadno moral nesti s svojimi indijanskim spremljevalcem vse mašne potrebščine, odeje za nočevanje na prostem, tudi na snegu, potem živila za nekaj dni in zdravila in priboriljike za bolne Indijance v njihovih bornih, nepremreženih, mrzlih kočah. — Ko je po odkritju železne rude v bližnjem Negaunceju (Négoni) nastalo tukaj mestec, se je Baraga po svojem škofovskem posvečenju 1. novembra 1853 večkrat pripeljal z ladjo vanj, da je učil in birmal iz Evrope priseljene katoliške rudarje in delavce, ki so vozili železno rudo iz Negaunceja in jo z visokih nasipov nakladali na ladje, da jo odpeljejo v daljne topilnice. Na južnem bregu Gorenjega jezera je bilo takih železnih in bakrenih rudnikov vedno več; večinoma se zdaj dobro obratujejo. Nastajale so nove rudarske naselbine, ki jih je Baraga kot škof moral večkrat obiskati. Vozil jim je dušne pastirje, jim dajal vzpodbudo za gradnjo ali povečavo cerkve, birmal jih je in učil, saj je bilo malo duhovnikov, ki bi znali vse jezike rudarjev: angleško, francosko, nemško in tudi indijansko. Svoje škofovske obiske rudniških krajev je Baraga začel v Marquettu, ali se je pa v njem vsaj gredoč oglašil.

Njegova škofijska prestolnica Sault Sainte Marie (z angleško izgovorjavo Su Sent Meri) je kljub prekupu, ki so ga za plovbo ladij izkopali med Gorenjim in Huronskim jezerom, ostala neznatna in zaostala. Duhovniki in verniki škofije, ki se je začela šele od Marquettea dalje proti zahodu južne jezerske obale, so mu živo prigovarjali, da naj prenese sedež škofije proti zahodu. Res ga je, semkaj v vedno bolj obljudeni in napredujoči Marquette. V maju l. 1866, ko se je jezero odtajalo in postalo plovno, se je brez sleherne slovesnosti pripeljal. Malo prej je bil nemški misijonar Henrik Thiele (Tile) zgradil v njem leseno, a prostorno in lepo cerkev. Postala je Baragova stolnica. Stanoval je v hiši zadaj za njo. Do danes je ohranjena kljub gostim požarom v mestu, a so jo po ameriški navadi prenesli višje gori na hrib in jo nekoliko predelali. V njej je samo pol leta uradoval, če ni bil na potu. Svojih zadnjih 15 mesecev je na tej hiši hudo trpel na telesu in duši, dokler ga ni smrt 29. januarja 1868 odpeljala iz nje k Bogu po plačilo. Kako čbilno ga je pač Bog nagradil za vse, kar je zanj delal,

so zaupali dvanajstim ameriškim teologom raznih veroizpovedi, med katerimi je tudi neki pravoslavni pop, ki je obenem tudi predsednik filmske družbe Fox, ki bo ta film smelala. Za Kristusovo osebo iščejo mladeniča bogoslovca ali redovnika, ki pa se mora zavezati, da se bo po končanem snemanju filma za vedno odrekal kakršnekoli filmskemu udejstvom. Tudi filmski režiserji so prišli do prepričanja, da svete osebe lahko posebijo le sveti ljudje. Dvanajst najboljših filmskih igralcev bo nastopilo v vlogi dvanajstih apostolov.

Značilno je za ameriško ljudstvo, ki slovi po veliki lahkomiselnosti in posvetnosti, da kaže toliko zanimanja za verske filme in tudi verske knjige. Statistika je dognala, da je ameriško ljudstvo izmed prebranih knjig prebralo največ knjig verske vsebine.

trpel in žrtvoval! Morda ga bo — če homo dovolj molili in zaupali — nagradil pred sveto Cerkvijo tudi s častjo blaženega in svetnika.

Za Barago je postal marquetteški škof njegov odlični rojak in misijonar Ignacij Mrak iz Hotavej v Poljanski dolini. Pri vseh njegovih zmožnostih mu je pa škofovstvo postajalo iz leta v leto težje. Po desetih letih se mu je odpovedal. Spet je postal indijanski misijonar na Dolenjem Michiganu, končno pa hišni duhovnik v marquetteški bolnici, kjer je umrl šele leta 1901, star 90 let. — Potem je spet Slovence postal Baragov naslednik v škofstvu: Janez Vrtin, Belokranjec iz Doblj pri Črnomlju. Njegova družina se je naselila v Hancocku (Henkoču) na Keweenawskem (Kiviniavskem) polotoku, kjer je zelo zabogata. Janeza je Baraga kot študenta dal vzgajati in poučevati duhovnikom v škofiji; potem ga je pa poslal v semenišče v Milwaukee in ga — prvega in zadnjega — posvetil v Marquetteu 31. avgusta 1866. Kot župnik v Negaunceju je Vrtin na lastne stroške in na stroške svojih domačih postavil cerkev za 20.000 dolarjev tedanje veljave, župnišče in šolo. V Negaunceju je dobil imenovanje za škofa in se je kar tam dal 14. septembra 1879 posvetiti. — 18 dni nato je pa zlobna roka zažgala marquetteško škofijsko cerkev, ki jo je bil postavil pred 15-imi leti Thiele. Vrtin je takoj začel graditi novo, ki je bila vse večja, sicer lesena, a lepa. Delali so jo 12 let in je stala okoli 100.000 dolarjev. Pa so vse to škof Vrtin, njegov oče in njegova dva brata skoraj sami plačali. Pod velikim oltarjem je dal Vrtin sezidati grobnico za marquetteške škofe in prenesti Baragovo truplo vanjo. Ker je med 12-imi leti zidanja ležalo v pesčeni zemlji, je začelo nekoliko trohneti. Dali so ga v jekleno rakev. Škof Vrtin, delaven, možato molčec, a zelo dober in prijazen, je v začetku leta 1899 umrl zaradi boleznih na sreju.

Friderik Eis, po rodu Nемец, ki ga je bil tudi Baraga kot študenta sprejel v škofijo, mu je sledil na škofovskem prestolu (1899-1922). Za nas je važno njegovo škofovsko pismo duhovnikom iz l. 1903: ob 50-letnici Baragovega škofovskega posvečenja jih je pozval, naj z ljudstvom molijo, da bi bil Baraga proglašen za blaženega, saj ga je ljudstvo že od vselej imelo za svetniškega moža. Tisto leto so za Baragov spomin postavili veliko in mogočno »Baragovo šolo« nasproti stolnici: je vsa iz domačega rdečkastega kamna.

Za Eisom je bil spet Nемец za škofa: Pavel Jožef Nussbaum. Umrl je 24. junija 1935. Dne 3. novembra istega leta je tudi Vrtinova škofijska cerkev pogorela. Za marquetteškega škofa je bil 29. januarja naslednjega leta 1936 imenovan Jožef Kazimir Plangens, Poljak iz Poznanja. Tako je dal izdelati načrte za novo stolnico, ki naj bo zaradi varnosti pred ognjem vsa iz kamna, pa še večja in dragoceneje opremljena kakor prejšnja. Z delom so takohiteli, da je mogla biti že na sv. Mihaela dan 1937 maša v njej; slovesno je pa bila posvečena poletu 1939. Škofu Plangensu se je nova stolnica odlično posrečila, da velja za eno najlepših cerkev v Združenih državah. Zgrajena je v resnem, težkem romanskem slogu. Ob glavnem, trodelnem vhodu stojita dva mogočna zvonika, ki se končavata v trobarvno kúpelo s pozlačeni stolpičem in križem na vrhu. V cerkev se pride z »Baragove ceste« po zložnih stopnicah skozi troje vrat; čez dvan je pa odprt stranski vhod na levi strani. Tudi ladja je romanska. Skozi poslikana okna prihaja le malo svetlobe, tako da je cerkev skrivnostno temnikasta. Stebri so iz temnoorjavega mramora. Vse je tako zgrajeno, da gre pogled takoj od vhoda k najsvetejšemu predmetu cerkve: k veli-

kemu oltarju in k tabernaklju. Zato so tudi stranski oltarji potisnjeni k steni. Oltarna miza sloni na debelih romanskih stebričkih. Nad visokim oltarnim križem je sotor (kibórij) iz mramora. Zgoraj na steni je slika Kristusa v veličastvu, ki sv. Petru, zavetniku stolnice, izroča vrhovno oblast v Cerkvi. Na levi strani svetišča je mramornat škofov prestol, za steno za njim je pa škofova osebna kapela; njena poslikana okna predstavljajo največje škofovske osebnosti, začeni s sv. Janezom Zlatoustim. — Nova stolnica je stala več ko pol milijona dolarjev.

Škof Plangens, njen graditelj, je odšel konec l. 1940 za škofa v Grand Rapids, torej blizu tja, kjer je stala Baragova 2. misijonska postaja »Na Veliki reki« (Grand River); tam je pa že čez dve leti umrl. Marquetteška stolnica je njegov veličasten spomenik.

Sledil mu je sedanji škof Tomaž Lovrene Noa, rojen na michiganskem ozemlju leta 1892. Med 1. svetovno vojno je bil l. 1916 posvečen za mašnika, za škofa pa v l. letu po drugi vojni, l. 1946. Eno leto je bil pomožni škof v Liono City (Lju Siti) v zvezni državi Iowa, 24. septembra pa je bil slovesno umeščen v marquetteški stolnici. Škof Noa je velik častilec Barage in veličodno podpira delo za njegovo poveličanje.

Plangensova škofijska cerkev je vidno središče in simbol Baragove škofije. S pomočjo nad jezerom gleda na njegovo vedno gladino in nad okoliske hribe; zagleda jo, od koder pride v mesto, Baragov apostolski duh je vtlesčen v njej.

(Nadaljevanje)

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

KULTURNO ŽIVLJENJE V TORONTU

Kanadski Slovenci imajo v Torontu »Baragov misijonski krožek«. Ta je v mesecu oktobru pripravil lepo uspelo prireditve za slovenske misijonarje. V istem mesecu pa je prosvetno društvo »Baraga« pripravilo prvi kulturni večer, posvečen pisatelju Karlu Mauerju. Pisatelj sam je bil prisoten in je tudi govoril.

NAGRADE SLOVENSKIM PISATELJEM

Dne 3. dec. je društvo slov. književnikov v Ljubljani podelilo tri literarne nagrade za leto 1956.

Prvo nagrado v znesku 100.000 din je dobil Ivan Minatti za svojo pesniško zbirko »Pa bo pomlad prišla«. Drugo nagrado v znesku 50.000 din je prejel Tržčan Boris Pahor za svoj roman »Vila ob jezeru«, in tretjo v znesku 50.000 pa Ferdo Godina za svoje novele »Krivda Jarčkovce Kristince«.

ZBRANA DELA OTONA ŽUPANČIČA

Državna založba v Ljubljani je izdala v zbirki »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev« kot svojo 52. knjigo, prvo knjigo zbranih del Otona Župančiča. Knjigo sta pripravila Dušan Pirjevec, ki je spisal tudi besedilo in opombe, ter Josip Vidmar. Prva knjiga, ki ima skoro 500 strani, obsega obdobje od leta 1894-1904. V tej prvi knjigi je mnogo Župančičevih še neobjavljenih pesmi. Celotna dela Otona Župančiča bodo obsegala sedem knjig.

Radio Trst A

Nedelja, 16. dec.: 17.00 Slovenski zbori. — 19.15 Velike ljubezni. — 20.30 U. Jordano: ANDREA SCHENIER, opera v 4 dejanjih.
17. XII.: 20.30 Slovenski oktet. — 22.00 Slovenske balade. — 22.15 Iz operetnega sveta.
18. XII.: 18.30 Poje sopranistka Ondina Oita. — 21.00 Ivan Pregelj: SALVE VIRGO CATHARINA, drama v 5 dej. — igravo člani Radijskega odra.
19. XII.: 18.30 Pisani balončki. — 18.49 Vokalni tercet Metuljček. — 20.30 Zbor Vinko Vodopivec. — 21.00 Obletnica tedna. — 21.45 Liszt: Madžarska fantazija.
20. XII. 19.15 Šola in dom. — 21.00 Dramatizirana zgodba. — 22.15 Ženski kvartet Večernica. — 22.30 Bizet: Simfonija v C Duru.
21. XII.: 18.30 Z začaran police. — 18.40 Vokalni kvintet. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Iz svetovne književnosti in umetnosti. — 22.15 Odlomki iz Verdijeve opere Ernani.
22. XII.: 12.15 Dalmatinske pesmi. — 18.30 Glasba za naše malčke. — 20.30 Zbor Slovenske filharmonije. — 19.15 Sestane s poslušalkami. — 21.00 Teden v Italiji. — 22.00 Paganini: Koncert št. 1 v C Duru.

KULT OSEBNOSTI v goriškem volilnem boju

Titovski volilni odbor je pri teh volitvah v hudi zadregi zaradi tega, ker nima za svojo volilno propagando prav nobenega pametnega predmeta, da bi o njem trobili in polnili ušesa poštenim slovenskim volivcem. Pri svojem desetletnem delu so ga na vseh poljih tako temeljito polemili, da se nimajo s čim pohvaliti. Načrtov za bodočnost tudi nimajo nobenih.

Zato so gotovo prižgali debelo svečo na čast kakemu svetniku, čeprav ne verujejo vanje, ker jim je g. Rudi Bratuš prinesel na pločevinastem krožniku mastno kost, katero so začeli glodati. Iz gospoda Rudija Bratuša so napravili centralno postavlo slovenske politike na Goriškem. Začeli so dobredno pravi kult osebnosti. Rudi Bratuš, veliki kritik Slov. demokratske zveze, prvi borec za slovenstvo in socializem, Rudi Bratuš steber našega občinstva in neizčrpna zakladnica politične modrosti, Rudi Bratuš to, Rudi Bratuš ono!

Mi gospoda Rudija Bratuša dobro poznamo ter mu nočemo delati nobene krivice. Vemo, da je skrben družinski oče in ustrežljiv kavarnar. Politik pa ni, ne, to pa res ni! Le kako je mogel v svojem lokalno javno in glasno izražati željo, da bi že vendar prišli komunisti v Gorico in napravili red. Svetovalec, izvoljen na listi Slov. dem. zveze, pa take javne izjave! Če bi bil g. Rudi Bratuš vsaj malo politika, bi mo-

ral vedeti, da to ne gre. Ker on sam tega ni vedel, je moralo poskrbeti za razčiščenje tega slučaja vodstvo SDZ, ki je g. Rudija Bratuša enostavno odžagalo, kot se to pravi.

G. Rudi Bratuš se je namreč še v oktobru potegoval za kandidaturu na slovenski listi z lipovo vejico. Dne 13. oktobra je pisal vodstvu SDZ pismo, iz katerega navajamo naslednji odstavek: »Podpisani sem slučajno izvedel, da je Demokratska zveza imela v nedeljo 7. oktobra svoje zborovanje na Placuti, na katero so bili vabljeni vsi njeni zaposleni. Zato se čudim, da me sklicatelj omenjenega zborovanja ni povabil na ta sestanek. Zato sem prisiljen zahtevati od v naslovu imenovanega odbora pojasnila, kdo je zakrivil, da nisem bil vabljen.«

Takšen je torej položaj. Slov. demokratska zveza v Gorici že prve dni oktobra ni štela g. Rudija Bratuša med svoje zaupnike. Kdo je potem koga zapustil: ali g. Rudi Bratuš Slov. dem. zvezo ali pa je Slov. dem. zveza dala nezaupnico g. Rudiju Bratušu?

Zato je g. Rudi Bratuš na Slovensko demokratsko zvezo tako hud in se jezi v »Sočie in Primorskem dnevniku«. Mi pa se prav nič ne jezimo. Želimo le, da bi g. Rudi Bratuš svojo zmoto spoznal in popravil. Zato ga vabimo, naj v nedeljo 16. decembra odda svoj glas SLOVENSKI LISTI Z LIPOVO VEJICO.

Slovenski okteti iz Ljubljane in lipova vejica

V soboto in nedeljo je v Gorici zopet nastopil svetovoznani Slovenski okteti iz Ljubljane. Če pravimo svetovoznani, prav nič ne pretiravamo, saj je ta okteti pripravil koncerte po vseh večjih mestih Evrope. Letos je bil tudi na Kitajskem. Povsod je doživel velikanski uspeh, kakršnega res zasluži, ker je to odlična, visoko solana pevška skupina, ki je tudi nam goriškim Slovincem vedno prinesla veliko umetniškega užitka, za kar smo ji iz srca hvaležni. Tudi ni za nas brez pomena, da je umetniški vodja okteta kraški rojak prof. Ivan Bole, doma iz Avberja.

Toda kako pride ta znameniti okteti v zvezo z lipovo vejico, bo marsikdo vprašal. Takoj povemo.

Na sporedu večernega koncerta je bila tudi lepa skladba Davorina Jenka »Lipice«. Pevec so jo deli na spored, ker je to lepa in staroznana, globokočuteča pesem. Niso pa seveda pomislili, ker ne poznajo goriškega ozračja, da je vse, kar diši po lipi in lipovi vejici, politično sumljivo in zato prepovedano. Tako so morali pevec tik pred začetkom koncerta že tiskani spored spremeniti. Izpustiti so morali pesem »Lipice«. Namesto te so zapeli nekaj drugih pesmi, za katere smo jim bili prav tako hvaležni. Pa tudi spoznanje, da nekateri zaradi lipe kar spati ne morejo, je nekaj vredno.

Zato glasujemo vsi za lipovo vejico!

Težak gospodarski položaj Trsta

Ko je Italija prevzela upravo tržaškega ozemlja, je mnogo gospodarstvenikov izražalo bojazn, da se bo gospodarski položaj močno poslabšal. Toda italijanska vlada je prihajala nasproti z zelo bogatimi obljubami, kako bo novo ozemlje na vse načine podprla z bogatimi denarnimi nakazili in izrednimi ukrepi, da bi dvignila gospodarsko življenje v mestu in okolici. Celokupen znesek, ki ga je nameravala izdati vlada za Trst tekom nekaj let, naj bi znašal okrog 70 milijard lir. Baje je nekaj tega denarja tudi res prišlo v Trst.

Ako pa gledamo danes na dve leti italijanske uprave, se močno dozdeva, da je bila ta podpora ali nezadostna ali pa nesmotrno uporabljena. Gospodarski položaj Trsta je namreč danes tako resen, da se je pričelo vznemirjati mnogo gospodarskih strokovnjakov, ki jim ni mogoče odrekati poznanja razmer in iskrenosti v mišljenju. Brezposelnost narašča, podjetja se razpuščajo, med njimi je zadnji čas povzročil veliko vznemirjenje konkurz štirih velikih podjetij: to so tovarna testenin, Kozmann, Kraftmetal in tržaška steklarna. Temu se

je zdaj pridružilo še stavbno podjetje Maionica, ki gradi na ul. Carducci veliko štirinajstnadstropno stavbo in ki ima v delu zgradbo za poštne uslužbence tudi v ul. Sette fontane ter v načrtu hišo v ul. Media, kjer je že kupljen stavbni prostor. Podjetje je zasló v težek položaj zaradi neverjetne indolence in birokratske gorečnosti uradov, od katerih tako podjetje zavisi. Ker ni bilo pravočasno končnega dovoljenja za zgradbo, je podjetje izdalo preveč za pripravljala dela, potem pa se je moralo delo še enkrat prekiniti. Potem je utrpelo težko zbugo zaradi prekinitve podjetja Kraftmetal, ki ni moglo izdelati naročenih in že deloma plačanih nabav. Končno zaradi novih mednarodnih političnih zapletov ni bilo mogoče dobiti za približno eno četrtino že skoro zgrajenih stanovanj, ki jih je več kot 30, in prav tako ni bilo kupcev za pripravljene poslovne lokale v prtiličju. Tako je zasló podjetje v krizo in izkazuje danes skoro 200 milijonov primanjkljaja.

To je le en primer, kako se v Trstu dela in živi. Da je položaj resen, se vidi iz tega, ker se je 27. novembra sestala tržaška gospodarska konzulta, ki jo sestavljajo člani izvršnega odbora in odsekov tržaške trgovinske zbornice. Na tem sestanku je imel predsednik zbornice Luzato Fegiz zanimiv govor, v katerem je z zelo krepkimi izrazi ožigosal neumevanje centralne vlade za gospodarske potrebe Trsta. V tej zbornici ni sicer slovenskih zastopnikov. Vendar se zdi, da lahko tudi Slovenci verjamemo izjavam predsednika Fegiza, ker posledice gospodarskih neprilic še mnogo bolj čutimo na svoji koži zaradi diskriminacije napram Slovincem, ko gre za zaposlitev delovnih moči. Saj je znano, kako te vsega pretehtajo in premerijo, preden te sprejmejo v kako službo: kakšen jezik govoriš doma v družini, ali pošiljaš otroke v italijansko ali slovensko šolo, ali poslušas doma zaprt v svoji sobi radio v slovenskem ali italijanskem jeziku, kakšna so tvoja čustva, preteklost itd. Zanimivo je, da so izvajanje g. Fegiza odobrile mnoge druge gospodarske, kulturne in politične ustanove. Provincialna sekcija demokristjanov je na svoji seji sicer skušala pripisati vso krivdo težkega gospodarskega položaja zavezniški vojaški upravi ter je opozorila na to, da je nova uprava Trst v marsičem podprla, toda končno se je pridružila kritiki g. Fegiza. Ta je v svojem govoru povedal, da tudi tista podpora, ki jo je Trst prejel, ni nič koristila, ker se je delalo brez pravega načrta ter se je tako samo razmetaval javni denar. To se vidi tudi iz tega, da so nekateri podjetja, ki so prejela ogromne podpore, ali propadla ali drugam preselila svoj obrat.

Ker se je g. Fegiz zelo pritožil, da noče v Rimu nihče poslušati tržaških zahtev, se je zdaj vendarle nekaj ondi zganilo. Povabili so g. Fegiza s posebno delegacijo v Rim na razgovore z ministrskim predsednikom Segnijem in drugimi odgovornimi gospodarskimi osebnostmi. V Rim je šel tudi župan Bartoli ter predsednik pokrajinskega sveta prof. Gregorotti. Na razgovorih so se sicer o marsičem pomenili, toda bistvenega niso dosegli: proste cone v Trstu ne bo. Tudi posebnega gospodarskega načrta za Trst ne. Tržaške gospodarske zadeve bodo vključili v širši Vanonijev načrt za vso državo. Nekaj so pa vendar dosegli, to namreč, da je vlada odobrila načrte za zgraditev avtoceste Trst-Benetke.

DAROVI ZA SLOV. ALOJZIJEVIŠČE: Z. M. 2000; Zinka Lapanja 2000; G. Milost 1000; A. Čopić 1000; M. G., New York 5000 lir.

Najlepša hvala vsem dobrotnikom! Bog povrni!

socialističnega senatorja Pertinija, to se pravi, da je obsodil Mindszentyja ter pohvalil Višinskega, češ da je Višinski sprejel sodelovanje s komunistom Gomulko.

3. V ocenjevanju dogodkov v Egiptu in na Madžarskem je NL vedno zavzel stališče uradnega jugoslovanskega časopisja ter zato stavljal v isto vrsto napad Anglo-Francozov na Egipt ter poseg Sovjetov v revolucijo na Madžarskem.

4. V svojem proglasu slovenskim volivcem na Goriškem v št. z dne 29. nov. poziva Slovence, naj sicer volijo, toda naj oddajo svoj glas kateri koli stranki, da je le slovenska. Torej je za NL vseeno, ali voliš za komuniste ali za demokrate, to se pravi za Tita ali proti njemu, za versko in demokratično svobodo ali proti njej, ali se držiš navodil Cerkve in pameti ali grešiš proti obema.

Tako pisanje in tako gledanje na sedanje trenje v svetu med komunizmom in protikomunizmom smatramo mi za filotitovsko oziroma za filokomunistično zadržanje. Tako do komunizma prijazno zadržanje NL bi pa lahko podprli z desetimi drugih primerov. Ti naj zastopu-

Marijina akademija

Tržaški dijaki in dijakinje so v nedeljo 9. decembra počastili Brezmadežno s primerno akademijo. Simboličnim vajam, recitacijam, govoru in petju je Slovenski oder dodal Gheonovo legendo: Mašna strežnika iz Santareme. Igro so igralci podali zelo prisrčno. Zaradi pretesne dvorane je bila akademija dvakrat in sicer ob 16. in 18. uri.

in protisocialističen! Samotarčani imamo domovino »socializma« preblizu, da bi nas kdo še dalje vodil za nos in to si bomo upali povedati ne samo kominformistom, temveč tudi njihovim zaveznikom titovcem, ki tako radi pošiljajo k nam onega znanega komunističnega agenta, ki nepoklicano objavlja in stolmači v »Primorskem dnevniku« stvari, za katere ga nihče ne poblešča! Temu furlanskemu komunistu iz Sempolaja, ki tako rad psuje duhovni-

LINHARTOV VEČER

Ker je avditorij v nedeljo 16. t. m. zaseden, je Linhartov večer prenesen na 22. decembra. Ta dan se bo Slovenski oder spomnil 200-letnice rojstva prvega slovenskega dramatika in igral njegovo veseligojo:

ZUPANOVA MICKA

Salez

Zadnja številka komunističnega glasila »Delo« je naznanila, da bodo tukajšnji komunisti prihodnji petek 7. t. m. skupno proslavljali 50-letnico Gregoričeve smrti. Glede proslave same nimamo nič proti, ker je Gregoričevovo ime globoko vsidrano v srcu vsakega zavednega Slovence. Njegove pesmi so nas bodrile in nam vlivale upanje na boljše dni v najhujših časih fašizma in posebno med strahotnim besenjem druge svetovne vojne. Tudi danes nam je Gregoričeva pesem in preroška beseda porok boljše in srečnejše bodočnosti. Toda po vsem tem, kar je zločinski komunizem prizadejal in še prizadeja našim bratom v domovini, se trezni ljudje sprašujemo, odkod imajo komunisti, ki so pri nas in povsod zagrizeni zagovorniki najpodslejših zločinov rodomora, pravice, da proslavljajo moža, čigar življenje in delo je v nepomirljivem nasprotju z njihovim? Ljudje, ki javno sovražijo, obrekujejo in prezirajo duhovnike; ki bi z njimi polnili kraške jame — ti ljudje naj danes vredno in brez sramu proslavljajo pesnika-duhovnika? Ljudje, kot so člani zbora »rdeča zvezda« in njihovi progresivni prosvetarji, ki tajé Boga in posmrtnost, bodo proslavljali velikana duha, sejalca ljubezni in resnice... Le kdo naj tet njihovi slepariji nasede? Pametni vaščani bodo obrnili skrunilec naših najboljših mož hrbet ter s tem odločno pokazali, da nimajo zagovorniki laži, prevare in zločinov z Gregoričevovo dediščino in slovensko kulturo sploh — ničesar skupnega. — Zanke naj nastavlja zajcem in ne zavednim ljudem!

Samatorca

Tudi pri nas se je — nekoč živo in dejavno komunistično mrvljišče — začelo rušiti. Po madžarskih dogodkih, ki so prestreli vest vsega svobodnega in tudi zasužnjene sveta, se danes nekateri gospodarji in kmečki posestniki začenjajo spraševati, komu so ob volitvah izkazovali zaupanje... Kesajo se, da so se vpisali in sodelovali s stranko, ki nima z delavskimi in kmečkimi množicami na oni strani železne zavese sploh nikakega stika. Te množice jo — nasprotno — odkrito in vedno drznejše sovražijo in preklinjajo. Na budimpeštanskih ulicah in po madžarskih vaseh je krvavelo največ delavcev in največ kmetov, čemu bi se torej pustili naši kmetje še dalje sleparsko izigravati? Niti najmanjšega dvoma ni — in pametni ljudje se tega zavedajo — da bo komunistični sistem sramotno propadel povsod, ker je v temeljih gnil in resnično protidelavski in protikmečki, zato protisocialen

ke, mora pri nas za vedno odklenkati, ker ni niti malo zaželen. S svojimi odurnimi izpadi se je pri nas dokončno prigunsil, zato naj naših kmetov več ne obiskuje, ker jih s tem še škodljivo kompromitira! Svoj socializem naj gre zganjat v Titovino, da ga dogodki ne prehitijo...

Opčine

Pretekli ponedeljek je zatisnila trudne oči ga. Sosič Olga, r. Kariš. Prisna Openka je bila iz rodovine starih openskih poštarjev. Pred prvo svetovno vojno se je poročila z dr. Sosičem, domaćinom, s katerim je imela četrto otrok. Soprog ji je med prvimi avstrijskimi vojniki padel v vojni leta 1914 nekje v Srbiji. Tako je ostala vdova s štirimi otroki. Čeprav vedno bolehnja je vse dobro vzgojila in jih oskrbela za življenje. Med njimi je tudi ing. Milan Sosič. Pogreb blage pokojnice je bil v sredo ob obilni udeležbi domačinov in duhovščine.

Vsem preostalim naše globoko sožalje.

OBVESTILA

SKAD v Gorici opozarja goriško javnost na koncert violinista Karla Sancina in pianistke Mirce Sancinove, ki bo v soboto 22. dec. Koncert bo posvečen češki glasbi.

MOHORJEVE KNJIGE. Dospel je letošnji mohorjev dar. Dvignite knjige pri svojih dušnih pastirjih in poverjenikih. Pohitite, dokler je še kaj knjig v zalogi!

SVETOGORSKI STENSKI KOLEDAR ZA LETO 1957 je tudi letos izšel v Trstu in je posvečen svetogorski Materi-božji. Koledar je tiskan v več barvah. Posebne pozornosti je vredna lepa slika, ki predstavlja svetogorsko svetišče s podobo svetogorske Marije.

Izšel je tudi SVETOGORSKI ŽEPNI KOLEDAR za leto 1957. Oba koledarja se dobijo v Katoliški knjigarni v Gorici, pri Fortunatu v Trstu in pri slovenskih duhovnikih.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA V TRSTU bo imela 20. decembra ob 16.30h v ulici Besenghi 6, uro čiščenja. Vabljeni članice, podpiranke in ostale žene in dekleta.

OBVESTILO BEGUNCEM. V torek 18. decembra ob 8.30 bo delitev živeča za begunce od abecedne črke A do K vključene. Ostali bodo prejeli živeč v sredo ob 2.30.

Vsi naj se oglašijo naravnost v skladišču v ulici S. Gabriele.

Med trnjem in osatom

Za pravilnost izrazov

V članku o nadškofu Sedeju v NL z dne 6. decembra t. l. je pisec takole potožil: »S pomočjo vzorne in požrtovalne duhovščine in katoliške laične inteligence se je na Goriškem izoblikovala poglobljena prsvetna, gospodarska in politična organizacija, ki je prevzela v deželi neoporečno vodstvo našega ljudstva ter bila za zgled tudi ostalim Slovincem. To zgodovinsko dejstvo so opravili možje, ki si jih danes nekateri mladi gospodje upajo zmerjati za »titovce« in »komuniste«.

Pustimo ob stran, kdo je pomagal ustvariti slov. katol. organizacije po prvi svetovni vojni pod nadškofom Sedejem, pojasniti hočemo le zadnje besede, to je, da si »nekateri mladi gospodje upajo zmerjati take možje za »titovce« in »komuniste«. Pisec brez dvoma misli pri tem tudi na KG in njegove urednike. Zato mu povemo, da mi mož, ki jih ima on v mislih, nismo nikoli zmerjali za titovce in komuniste, temveč jih že dalj časa smatramo

za filotitovce in filokomuniste ali po slovensko povedano za katoličane prijateljsko naklonjene komunizmu in zlasti še Titovemu režimu v Jugoslaviji. Torej smatramo jih in ne zmerjamo, ker menda »komuniste« za enkrat ni še psovka in »titovce« navadno tudi ne, vsaj dokler ne postavijo na pranger Tita kot so postavili Stalina. Smatratl pa koga za prištaša te ali one ideje, za prijatelja te ali one stranke oziroma režima, ni noben greh, če govore za to dejstva. Ko gre za prizadete možje pa mislimo, da je dejstvo dovolj, da jih lahko imamo za katoličane prijateljsko naklonjene Titovemu režimu in v nekem oziru tudi komunizmu, saj je titovstvo le svojevrsten komunizem. Nočemo tu zbirati dokazov že od leta 1952 naprej, dovolj da pregledamo zadržanje NL v zadnjih dveh mesecih:

1. V znanem sporu med dolinskim župnikom in županom je NL zapisal, da sta za incident oba enako kriva, župnik in župan. — Prefektura je razsodila, da je krivec le župan Lovriha.

2. V ocenjevanju kardinalov Mindszentyja in Višinskega je NL zavzel stališče

kova vlada, zato mu ni bilo težko najti pravi odnos do nje, zlasti ker je takoj pokazala, da hoče popraviti krivice prizadeti katol. Cerkvi na Poljskem pod prejšnjo vlado. Pri Mindszentyju je bila zadeva drugačna. Njega so osvobodili u-porniki in ne vlada. V Budimpešti so ga pripeljali uporniki in ga ni poklicala vlada. Tu je našel politični položaj povsem drugačen nego kardinal Višinski: madžarski uporniki so se tiste dni prenagli in mislili pomesti s komunizmom in njegovo diktaturo ter uvesti demokratični režim z več strankami po zgledu zapadnih demokracij. Hiteli so takoj z obnavljanjem prejšnjih strank ter so jih dejansko večino tudi že ustanovili. Toda tudi v takem položaju se kardinal Mindszenty ni prenagli, kot menijo njegovi nasprotniki, in ni stavlil Nagyju nobenih političnih zahtev. Obnovitev kršćanske demokratske stranke pa je bila v danem trenutku nekaj samo ob sebi umevna in ne diktat Mindszentyja Nagyju. Zato imenuje vaticanski list takšno poročanje o kardinalu Mindszentyju »zmoto in podlo obrekovanje«. Bo NL svoje poročanje popravil?

Čestitke in voščila SDZ Devin-Nabrežina

Predsednik Slov. dem. zveze za občino Devin-Nabrežina je poslal vodstvu SDZ v Gorici naslednje pismo:

Ob priliki predložitve »SLOVENSkih LISTov za občinske in pokrajinske volitve na Goriškem okrajni odbor SDZ Devin-Nabrežina, zbran na svoji redni seji dne 30. 11. 1956, iskreno čestita celotnemu vodstvu SDZ iz Gorice ter želi kandidatom in vsem goriškim zavednim bratom najboljše uspehe.

Mavhinje

Praznovanje sv. Miklavža, našega farnega patrona, je bilo prijetno in pobožno. Najšim otrokom se je oglašil po radiu in je vsakemu kaj naročil, nato vse obdaril in še razveselil z lepim otroškimi filmom.

Cerkveni praznik smo pa praznovali na Brezmadežno. Nanj smo se pripravljali s tridnevno, pri kateri je pridigal naš priljubljeni misijonar g. Jože Vidmar. Veliko vernikov se je udeležilo sv. zakramentov in tako v pravem verskem razpoloženju obhajalo farnega patrona. V nedeljo smo še s celodnevni čiščenjem lepo zaključili farne slovesnosti.

Ko odhajate z zavojem v roki od trgovca, vas spremlja na desetine lačnih oči, ki si kaj takega ne morejo privoščiti. Zato pa je bil letošnji semenj le pregrenak očitek tistim nasilnikom, ki skušajo s trdo pestjo vladati nad ljudstvom in težka bol za nas vse, ki nam je naše podeželsko ljudstvo pri sreči in smu ga bili vajeni gledati vedrega in veselega.

Sv. Miklavž med goriškimi otroki

Tudi letos je dobri sv. Miklavž obiskal goriške slovenske otroke. Prišel je z zvrhanimi koši daril, v spremstvu angelčkov in parkeljnov. Dvorana Brezmadežne na Placuti je bila vse premajhna za toliko naših malih junakov. Najprej so nam otroci iz Alojzijevega pod vodstvom svojega prefekta g. Bolčine prikazali ljubeč prizor »Parkljev koč«. Potem je prišel tako težko pričakovani sv. Miklavž v vsem svojem nebeškem sijaju. Očke naših otrok so kar zažarele v nestrpnem pričakovanju. Sv. Miklavž jih je najprej lepo pozdravil, jih pohvalil, da so ostali zvesti slovenski šoli in jih vzpodbujal, naj ostanejo še nadalje pridni in dobri. Nato je prišel najlepši trenutek Miklavževega večera: delitev daril. Nihče ni odšel domov praznih rok. Ko je sv. Miklavž v tednu pred svojim prihodom potkal na vrata goriških

V cerkvi sv. Antona, kjer ima dekliška Marijina družba svoj sedež, se je tudi izvršil lep obred sprejema v Marijino družbo in med kandidatinje.

Letos so fantje v navdušenju do Marije daleč prekosili dekleta, kar gotovo ni v čast goriški ženski mladini. Pozna se, da znajo fantje bolj resno in stvarno presojati sedmji verski položaj in da so se že davno otresli vseh predsodkov, ki se jih goriška dekleta niso še iznehila. Vsekakor čast in priznanje vsem tistim goriškim dekletom in fantom, ki so neustrašeno stopili letos pod Marijin prapor.

Dan Marijinih otrok je zaključila lepa akademija v dvorani Brezmadežne. Osrednja točka sporeda je bil temeljit in navdušen govor voditelja dekliške Marijine družbe č. g. dr. Humarja. Gotovo homo njegove iskrene besede še dolgo premišljevali in jih po svojih močeh skušali tudi udeležiti. Njegov govor je razvil temo: pomoč katoliških laikov verski hierarhiji. Sledil je pešter spored z deklamacijami, nastopom okteta fantovske Marijine kongregacije, zbornimi recitacijami in nastopom tamburaškega zbora. Zlasti je žel veliko odobravanje fantovski okteti s svojima »O gospa, o Mati moja« in »Zgodnja Danica«, ki jih je tako globoko občuten zapel. Iz vseh grl je nato zadelala zmogljiva pesem: »Zmagala si, Devica slavna!«

Božična proslava v stolnici

Vsi preč. gg. duhovniki ter organisti štandredne dekanije so dobili povabilo Duhovske zveze ter SKPD iz Gorice, naj bi se udeležili ter sodelovali na božični proslavi, ki bo zadnja nedeljo v letu — 30. decembra ob 3 popoldne v goriški stolnici.

Na sestanku, ki se je vršil dne 2. dec., kot je bilo sporočeno v povabilu, smo ugotovili, da se je prijaviло k tej proslavi lepo število cerkvenih zborov. Vseh pevcev bo okrog 150 po številu.

Prosimo vse priplašene zbere, naj se pridno in temeljito učijo določenih pesmi, ker bomo čelo proslavo snemali na zvočni trak in nato na plošče.

Da bo izvedba koncertnih pesmi čim popolnejša, smo določili, da bo ena skupna vaja 23. decembra ob 3.30 v cerkvi sv. Antona na trgu sv. Antona za zbere goriške okolice; 26. dec. pa vaja v Dobreddo ob 3h za kraške zbere.

Organiste opozarjamo na sledeče pomote, ki so se vrinile v povabilo:

a) pesem »Transeamusa« je za mešani zbor, ne pa za moški zbor. Prosimo organiste, da vadijo to pesem z latinskimi besedilom. Zaradi izgovorjave naj se organisti obrnejo do preč. g. župnika v vasi.

b) Isto tako pesem »Počivaja je za mešani zbor, ne pa za moški.

Organisti naj vedo, da Tantum ergo, ki ga bomo skupno peli, je številka 28, str. 31 iz Svetih pesmic.

Če želi še kdo imeti organistovsko partituro pesmic: »Transeamusa«, »Emanuel«, »Slava Bogus, naj se obrne do g. prof. M. Fileja v Gorici.

Opozarjamo vse organiste, da bo božična proslava v stolnici ob 3h popoldne in ne ob 3.30. Vljudno prosimo točnosti od vseh, ker je čas odmerjen.

Vsem organistom in pevcem pošiljamo lepe pozdrave.

Duhovska zveza in SKPD
Gorica

Pevma

V četrtek 6. t. m. je v Pevmi umrl g. Valentin Uršič, naš najstarejši sovaščan, saj je dočakal zavidljivo starost skoro 91 let. Še pred dvema letoma je v krogu svojih otrok in vnukov praznoval svojo zlato

poroko. Bil je dolga leta tudi cerkveni pevec ter celo svoje življenje skrben in pošten gospodar in vzoren oče svojim osmerim otrokom. Kljub visoki starosti ni nobeno nedeljo zamudil sv. maše, vse dokler ga bolezen ni priklenila na posteljo. Kako je bil obče spoštovan in priljubljen, je pokazala tudi številna udeležba pri pogrebu ter žalostinke, ki so mu jih v zadnje slovo zapeli ob grobu.

Naj mu v plačilo za njegovo zgledno življenje sveti večna luč, preostali sorodnikom pa naše sožalje.

Števerjan

Preteklo nedeljo nas je bogato obiskal sv. Miklavž. S pomočjo Slovenskega katoliškega prosvetnega društva in Dekliškega krožka je razveselil prav vse šolske otroke.

Prireditev je bila letos nekoliko izredna: Nastopili so šolski otroci z Valerije in so prav lepo zabavali polno dvorano gledalcev. Lep prizor so nam nudili najmlajši z rajanjem v narodnih nošah in deklice v belih oblekah. Največ zabave pa sta nudili zadnji dve točki: Prizor s petjem: Ribničan in Ribničanka ter enodejanka: Vedež. Tu smo spoznali bodoče igralce in igralke. Prav lepo so se »odrezali! Za to pa gre največja zahvala gospodični učiteljici Dori Maraž. Veliko se je žrtvovala, a z nedeljskim uspehom je gotovo imela tudi veliko zadoščenja.

Sv. Miklavžu se moramo Števerjanci še na poseben način zahvaliti, ker je letos hotel obdariti in razveseliti ne samo otroke, ampak tudi odrasle prijatelje društva! Prav lepo je bilo: veselja, zabave in smeha za dva meha!

Sv. Miklavž, hvaležni smo Ti z vso briško iskrenostjo in Ti kličemo: Na svidenje!

Podgora

Na praznik Brezmadežne je naša Marijina kapelica doživela, da se je v njej ob 10h prvič darovala sveta maša. Številna je bila udeležba, ubrano je bilo petje in pobožno se je dvigala molitev vseh navzočih. Za visoki praznik sta bila prijetno pozivljena tudi dva lepa kamenita podstavka za zaobljubljene sveče. Splošno občudovanje pa je vzbujal tudi novi izvorno izklesani nabiralnik za darove.

Popoldne ob 3h je v cerkvi bil ganljiv sprejem v Marijin vrtec, ki se je tako pomnožil za novih 11 članov, 6 dečkov in 5 deklic. Sprejem je bil tudi prijetno pozivljen, ko je ob lepi spremljavi orgel iz združenih, otroških grl, lepo zadonela znana Schubertova Ave Marija v Mavovi priredbi z lepim slovenskim besedilom. Le tako naprej: da bo zunanja zgraditev kapelice in spominov kaj veljala, naj jo spremlja tudi notranja izgraditev in rast v srehi in dušah naše mladine.

Miklavževanje v Sovodnjah

Požrtvovalna in dobra dekleta iz tukajšnjega Dekl. krožka so nam tudi letos omogočila, da smo uspeli s prošnjo pri glavni Miklavževi pisarni in izposili za obisk nam dragega in starega znanca in dobrotnika naših otrok.

Na predvečer, točno ob 17.30 je vstopil v šolske prostore sv. Miklavž v vsem svojem sijaju, spremstvu in kar je glavno, z darovi.

Po primernem pozdravu deklice Rajke Hmeljakove je sv. Miklavž najprej pozdravil vse navzoče in nas vse potolažil s tem, da letos ne bo pravde zime in niti ne preveč mraza ter da se bodo nekaj dobro obetajoče in zmedene razmere po svetu vendarle pomirile brez hujših posledic, seveda, je pristavil, če homo dobri in pametni.

Otroke pa je opominjal k ubogljivosti in učenju; nekaj jih je celo pohvalil, precej porednežev pa grajal. Spomnil jih je, naj sočustvujejo z dobrimi in nedolžnimi otroki tam v ogrski deželi, katere bi tako rad obiskal, pa jim vsled hudih razmer, ki tam vladajo, tega veselja ni mogel napraviti. Zato naj vsi otroci prisrčno prosijo ljubelega Boga, da se jim kaj takega ne bo pripetilo, da bi namesto dobrega sv. Miklavža tudi pri njih ne razgrajal parkelj.

Nato je sledilo razdeljevanje darov. Obdarovanih je bilo okoli sto otrok, ki so veselo pohiteli na svoje domove v upanju, da jim še tam za zaprtimi okni kaj nastavi, Miklavž pa jo je jadrno mahnil s svojim spremstvom tja čez kraške goščave.

Dol

Sv. Miklavž je letos obiskal tudi našo šolo. Vsi otroci so bili zelo veseli njegovega obiska, ker se je vseh spomnil s svojimi darovi. Prišel ni sam, temveč s prav lepim spremstvom. Otroci so ob tej priložnosti izvajali tudi lep kulturni program. Za vse veselje, ki ga je prinesel sv. Miklavž, našim malim, gre zahvala naši ljudskošolski ge. učiteljici.

Na Brezmadežno pa smo imeli cerkveni shod, združen s celodnevni čiščenjem Najsvetejšega. Domačini so se čiščenja v zgleđno velikem številu udeležili. Pel je mešani zbor, ki se je močno potrudil, da so bile pobožnosti zjutraj in popoldne tem lepše.

Po sklepu je bil ob 3h volilni shod SDZ za občinske volitve. Udeležba je pričala, da so naši ljudje v večini pravilno orientirani in da smemo zato upati, da bodo tudi prav volili.

Zahvala

Vsem goriškim rojakom, ki so tako velikuodušno prispevali za obdarovanje otrok ob letošnjem miklavževanju, se iskreno zahvaljujemo. Naj jim nebeški svetnik s prav toliko obilnostjo povrne.

Slov. Vincencijeva konferenca
v Gorici

ZAHVALA

Vsem, ki so nam bili ob strani ob težki izgubi naše drage

Julijane Kodelja

posebno pa č. dr. Humarja, darovalcem cvetja in tistim, ki so jo spremlili k večnemu počitku, se iskreno zahvaljujemo.

Gorica, 3. dec. 1956

SESTRA IN NEČAKI

ZA SLOV. SIROTIŠČE; PODGORA: 75 kg krompirja, 150 kg kakov, v denarju: 25.000 lir; N. N. Standrež: 10 kg fižola; gđc. Rutar - Gorica 80 kg kakov; PLESIVO: 230 kg koruze v štoržih, 180 kg krompirja; PEVMA-OSLAVJE: 490 kg krompirja, 85 kg jabolč, 55 kg koruze v štoržih, 2 kg fižola, 2 kg pšenične moke, 5 kg kostanja, 10 l vina, v denarju: 6.030 lir. — Gospod podjetnik Simič za Miklavža 2000; gđc. Milka Goričanova - New York 4300 lir.

Iskren Bog povrni vsem velikodušnim dobrotnikom!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Važno obvestilo za stare in bolne volivce!

Bolnim in starim volivcem in volivkam stavljam na razpolago brezplačen prevoz od doma na volišče in nazaj.

Kličite nas v ta namen na telefon GORICA št. 2676, ali pa nam sporočite osebno na Placuto št. 18 (tiskarna), kam naj pridemo na dom z avtom!

Bolni in hromi volivci, ki ne morejo sami lastnoročno izpolniti glasovnice, imajo po zakonu pravico, da jih v volilno kabino spremlja kak drug volivec, ki si ga izberejo, da gre z njimi v kabino in po njihovem naročilu glasovnico izpolni.

Kdor ni vidno bolan ali hrom, mora nesti s seboj na volišče pričevalo občinskega zdravnika!

Semenj sv. Andreja

Kljub velikemu dotoku ljudstva z onstran meje je bil letošnji semenj sv. Andreja bolj klavrn. To so spredvideli tudi kramarji, ki so letos kmalu zapustili naše mesto z upanjem na boljši zaslužek drugod. Največji drenj je bil v ponedeljek po sv. Andreju. Do prvih večernih ur je bil trg sv. Andreja čisto podeželski semenj. Povsod si srečeval samo slovenske ljudi, slišal le slovensko govorico. Vendar ti naši ljudje niso prinesli kramarjem bogve kakšnega zaslužka. Dinarjev ni, lir pa še manj, oči pa so lačne vsega. Saj ni potrebna »nobena reakcionarna politika in blatenje matične države«, ti ljudje so nam tiha in vendar najzgovornejša priča »blaginje«, ki vlada sedaj v njihovi domovini. Kje je nekdanja svežost deklet in žena, kje brezskrbna vedrost otrok? Vsi obrazi so sivi, zaokrbljeni, ostareli, nobene nežnosti in miline ni več v njihovih potezah. V trdem boju za vsakdanji kruh in v morečem ozračju neprestanega preganjanja jim je zamrla sleherna lepa misel. Le vprašajte jih, če so zadovoljni in srečni pod novo vlado. Človeka je skoraj sram, če kaj kupi v trgovini, pa vidi poleg sebe zgarano ženo, ki skriva pod predpasnikom steklenico vina ali žganja in jo boječje ponuja trgovcu v zameno za kos prepotrebnega blaga. Okrog stojnice na trgu je isto.

Darilne pošiljke

Tvrđka CITRUS Import - Export

Trst - ul. Torzebianca 27 - Telefon 2-44-67

V kabini prekrižajte s svinčnikom lipovo vejico in tako ste glasovali za našega kandidata. Ne pišite nobenega imena, ampak samo prekrižajte **lipovo vejico**, na levi ali na desni strani, kjer stoji na glasovnici.

PROVINCIALNE VOLITVE NA GORIŠKEM

Slovenski volivci!

Za provincialne volitve imamo demokratični, katoliški, **nekomunistični** Slovenci svoje kandidate v devetih okrožjih, kakor sledi:

Okrožje Gorica I.: (Štandrež, via Duca d'Aosta, corso Italia, via Trieste in vmesne ulice):
dr. BIRSA KAREL, odvetnik in profesor

Okrožje Gorica II.: (Podgora, Ločnik, via Madonnina del Fante, via Brigata Casale, via Paolo Diacono, via IX Agosto, via Leopardi, via Diaz itd.):
KACIN MARIJA, profesorica

Okrožje Gorica III.: (Pevma, Oslavje, Šentmaver, v.le XX Settembre, C. Verdi in vmesne ulice):
dr. KACIN ANTON, profesor

Okrožje Gorica IV.: (Levada, via Don Bosco, via Montesanto, Placuta, Korenj, via Carducci, via Favetti, via Rafut, via Alviano, via Giustiniani, Grad in vmesne ulice):
dr. SFILIGOJ AVGUST, odvetnik

Okrožje Gorica V.: (Travnik, via Morelli, viale XXIV Maggio, Raštel, trg sv. Antona, via V. Veneto, Šanrok, in vmesne ulice):
ČERNIC KAREL, tovarniški delavec

Okrožje Sovodnje: (vsa občina Sovodnje, Gradišče, Zagraj in Fara):
dr. MACUZZI (MAKUC) ANDREJ, odvetnik in profesor

Okrožje Doberdob: (vsa občina Doberdob, Foljan in Sredipolje):
BRATINA STANISLAV, profesor

Okrožje Števerjan: (vsa občina Števerjan, ter občini Mossa in Capriva del Friuli):
PODVERŠIČ HERMENEGILD, kmetovalec

Okrožje Krmin: (vsa občina Krmin in vsa občina Dolenje):
PERIN JOŽEF, oskrbnik

Vsi naši kandidati so medsebojno povezani in vsi naši glasovi iz navedenih devetih okrožij se seštejejo. Če dosežemo določeno število glasov, bomo imeli enega izvoljenega svetovalca v provincialni svet. Leta 1951 smo v osmih okrožjih dosegli 2500 glasov in enega izvoljenega svetovalca. Zdaj imamo kandidate v devetih okrožjih in bomo gotovo dosegli še več glasov kot leta 1951.

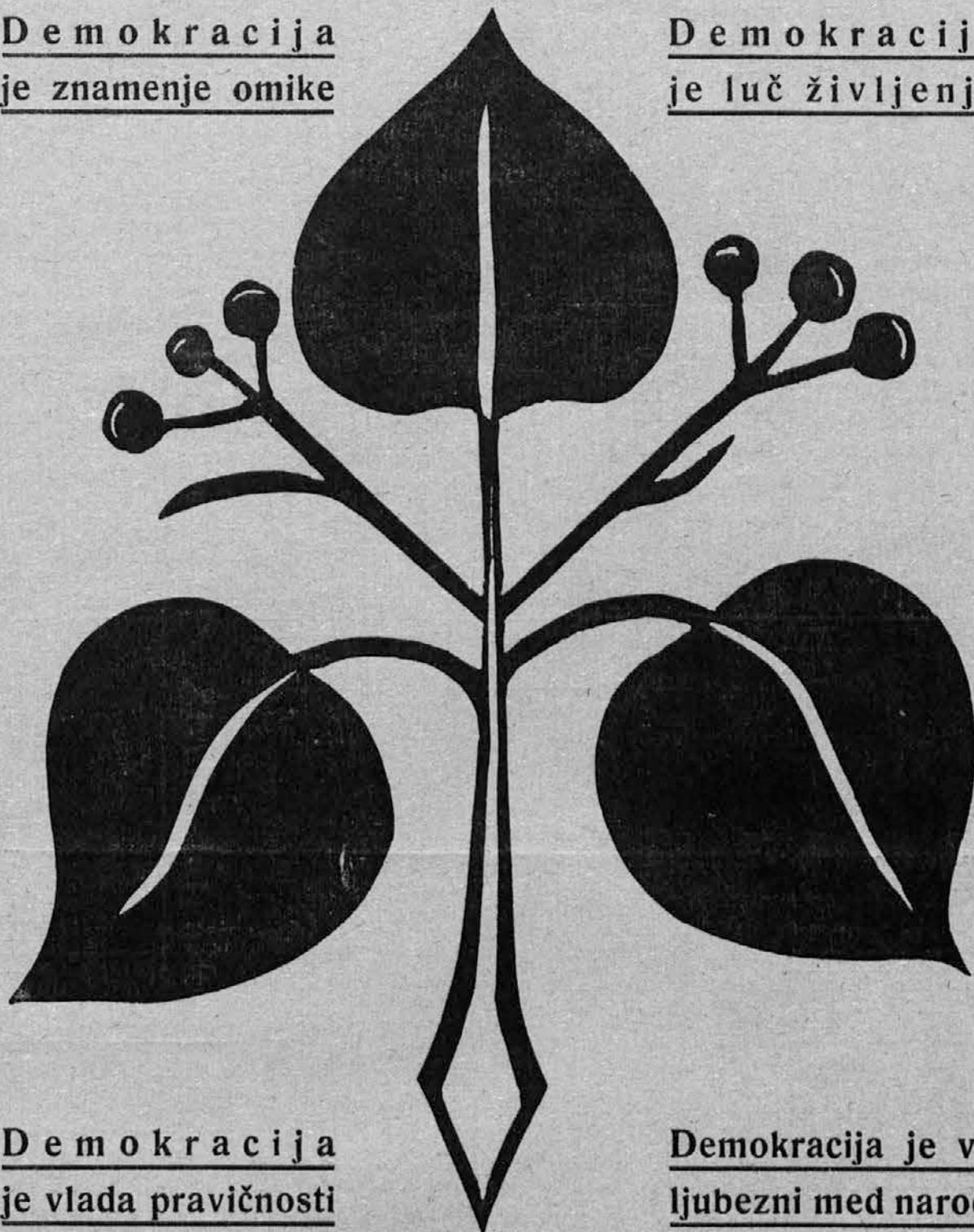
Važno je vedeti, da imajo titovci svoje kandidate samo v štirih okrožjih in še tu povezane s kandidati italijanske komunistične partije.

Glasujte, torej, v vseh okrožjih samo za kandidate lipove vejice, da bo naša zmaga bolj gotova!

Slovenci, 16. decembra vsi na volišče za zmago lipove vejice!

Demokracija
je znamenje omike

Demokracija
je luč življenja

Demokracija
je vlada pravičnosti

Demokracija je vir
ljubezni med narodi

Da ne boste vedno zastopavljeni glasujte za lipovo vejico!

Vsi Slovenci za lipovo vejico! - Živela slovenska skupnost!

Kandidati liste z LIPOVO VEJICO, ki jih bomo Slovenci volili, so:

1. Dr. SFILIGOJ Avgust	8. Prof. KACIN Marija	15. NANUT Alojz
2. Dr. KACIN Anton	9. ŠULIGOJ Albin	16. BRAINI (BRAJNIK) Ivan
3. Prof. BRATINA Stanislav	10. BRAINI (BRAJNIK) Vojnomira	17. VALENTINCIČ Franc
4. Dr. MACUZZI (MAKUC) Andrej	11. BENSVA Valentin	18. DOLES Franc
5. Dr. KRANNER Martin	12. STANIČ Cirila, poroč. Kranner	19. GORJUP Leopold
6. Dr. BIRSA Karel	13. PIŠCANC Zora	20. VELISCEK Teodor
7. BRISCO Gizela	14. PERSOLJA Alojz	21. NANUT Jožef

NAŠ PROGRAM:

1. Za vse pravice Slovencev v Italiji na podlagi popolne politične, gospodarske, socialne in kulturne enakopravnosti
2. Za uresničenje deželne avtonomije, ki naj gospodarsko dvigne našo provinco in občino ter odpravi brezposelnost
3. Za vso socialno oskrbo potrebnim in revežem v občini
4. Za posebne slovenske počitniške kolonije
5. Za pravično razdelitev davčnega bremena
6. Za nujno rešitev stanovanjske krize
7. Zato, da bi ugodnosti proste cone dejansko koristile širokim ljudskim slojem
8. Za mirno sožitje Slovencev in Italijanov
9. Za mir doma in v svetu

OBČINSKE VOLITVE V GORICI

Glasujte za lipovo vejico!

Za lipovo vejico boste pravilno glasovali takole:

1. To je lipova vejica

2. Zraven lipove vejice na glasovnici so štiri p. azne črte:

3. Na prvo teh črt napravite številko 1, na drugo pa številko 2:

1
2

POZOR! Na glasovnici je lipova vejica tretja po redu in zraven nje so štiri črte. Prekrižajte lipovo vejico in s tem boste volili pravilno za celotno našo listo.

Preferenčnih glasov imate pravico dati štiri. Prosimo vas, da daste preferenčni glas samo prvemu in drugemu. — Ko greste na volišče vzemite s seboj osebno izkaznico s sliko in volivno izkaznico! Pojdite na tisto volišče, ki je označeno na vaši volivni izkaznici!

Javite nam pismeno v pisarno v Gorici, Riva Piazzutta 18/I, imena in bivališče vseh volivcev in volivk, ki ne bi mogli na volišče, da jim preskrbimo pomoč.

Slovinci, Slovenke, če niste še prejeli volivne izkaznice, stopite nujno na županstvo in zahtevajte, da vam jo izstavijo!

Javite se v naši pisarni v Gorici, Riva Piazzutta 18/I vsi volivni upravičenci, ki smatrate, da vam delajo krivico, ker vam niso dali volivne izkaznice, potem ko ste jo osebno ali po zaupnikih iskali in zahtevali!

Duhteča lipova vejica, okoli tebe se zberemo vsi Slovenci

Pojdite na volišče čimprej, in ne odlašajte na zadnjo uro!

☐			☐
☐			☐
	1 2		☐
☐			☐
☐			☐
☐			☐
☐			☐

FAC SIMILE

Gorica, Štandrež, Ločnik, Gradiškuta, Podgora, Pevma, Oslavje, Šentmaver
storite svojo narodno in demokratično dolžnost
GLASUJTE ZA LIPOVO VEJICO!

V goriško občinsko hišo slovenske demokratične zastopnike!